

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie
ul. Archidiakońska 4, 20-113 Lublin

PETYCJA

Dotyczy: *postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomości województwa lubelskiego Krajobrazu Kulturowego Pola Bitwy pod Komarowem z 31 sierpnia 1920 roku.*

Działając w imieniu Stowarzyszenia Rodzina 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich, a mając na uwadze znaczenia i symbolikę zwycięskiej bitwy pod Komarowem z 31 sierpnia 1920 roku, zwracamy się z petycją popierającą wpisanie do rejestru zabytków nieruchomości województwa lubelskiego Krajobrazu Kulturowego Pola Bitwy pod Komarowem z 31 sierpnia 1920 roku, traktując taki wpis jako szeroko pojęty interes społeczny.

Bitwa pod Komarowem została uznana w II RP za jedno z sześciu największych w historii Polski zwycięstw jazdy polskiej. Pamięć i etos bitwy były w okresie rządów komunistycznych w powojennej Polsce ukrywane przez wiele dziesiętków lat. Dopiero w odrodzonej Polsce, po 1989 roku przywrócono pamięci narodowej znaczenie oraz wagę tego bohaterskiego boju kawalerii polskiej, a także należne miejsce bitwy w historii Polski i oręża polskiego. W ramach przywracania pamięci bitwy pod Komarowem, Minister Obrony Narodowej, przy wsparciu polskich środowisk kawaleryjskich, ustanowił w 2009 roku, datę bitwy pod Komarowem 31 sierpnia, jako Święto Kawalerii Polskiej. W następstwie procesu przywracania należnego miejsca w pamięci narodowej czynu bojowego spod Komarowa, w 2022 roku czynem społecznym, między innymi przy głównym wysiłku środowisk związanych z tradycją jazdy i kawalerii polskiej, na polu bitwy odsłonięty został monument poświęcony całej polskiej kawalerii i artylerii konnej. Historyczna perspektywa pola bitwy, a zwłaszcza pasmo wzgórza 255, jest wyjątkowym zabytkiem, który należy otoczyć szczególną opieką i ochroną. Dowodem na walory tego istotnego dla ducha polskości miejsca, są obecnie ogromne rzesze osób odwiedzających i podziwiających pole bitwy, w tym monument tam wzniesiony. Corocznie organizowane Święto Kawalerii Polskiej, kolejne rocznice bitwy oraz inscenizacje historyczne, w pobliżu Pomnika oraz okalającej go przestrzeni, nie są przypadkowe i stanowią ważny czynnik podkreślający istotne znaczenie tego dawnego pola bitwy. Należy przy tym wspomnieć o mających miejsce, na polach dawnego boju, planach filmowych wielkich produkcji, takich jak „Bitwa warszawska 1920” Jerzego Hoffmana, czy „Szabla polska – bitwa pod Komarowem”, w ramach cyklu filmowego „Sensacje XX wieku Bogusława Wołoszańskiego”. Nie bez przyczyny, również w 2020 roku, w tej historycznej panoramie, stanęło konno ponad 480 kawalerzystów ochotników, upamiętniając w ten sposób 100. rocznicę bitwy pod Komarowem. Zachwycający krajobraz pola bitwy przyciąga wielu turystów, którzy w tej perspektywie przenoszeni są do dnia największego zwycięstwa polskiej kawalerii.

Mając powyższe na uwadze pragniemy podkreślić, że zadaniem naszego środowiska kawaleryjskiego jest dbałość o takie miejsca, by pozostały one dla przyszłych pokoleń w najmniej naruszonym stanie. Jako sygnatariusze petycji jesteśmy w pełni przekonani, że uwzględnienie przedmiotowej petycji, pozwoli na zagwarantowanie nienaruszalności terenów i naturalnego krajobrazu, dawnego pola bitwy pod Komarowem. Wpis do rejestru zabytków nieruchomości pola bitwy pod Komarowem, w swojej istocie prawnie zabezpieczy i uchroni ważne dla polskiej kultury i tradycji miejsce, przed ewentualnymi próbami lub działaniami albo ingerencją w dotychczas zachowany stan przestrzenny, ze strony różnego rodzaju podmiotów indywidualnych, jak i prawnych, związanych z działalnością mającą na celu instalowanie urządzeń przemysłowo – technicznych, czy też innych działań mogących zdeformować pierwotny i naturalny historyczny kształt krajobrazu, stanowiącego perspektywę pola bitwy, a zwłaszcza pasma wzgórza 255.

W związku z tym, jesteśmy głęboko przekonani, że wpisanie do rejestru zabytków nieruchomości województwa lubelskiego Krajobrazu Kulturowego Pola Bitwy pod Komarowem z 31 sierpnia 1920 roku, stanowi szeroko pojęty interes społeczny i traktujemy to jako obowiązek patriotyczny i narodowy.

Marcin Kupich
Feder

RODZINA
14 PUŁKU ULANÓW JAZŁOWIECKICH
Prezes Zarządu
Marek DRAGAN
(plik rez.)